

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U101060

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-12-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабич Артур Олегович

2. Babych Artur O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-12-2022

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.502.002

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77.03

Тема дисертації:

1. Необережне співзаподіяння при вчиненні кримінального правопорушення
2. Negligence co-causality in the criminal offense commission

Реферат:

1. Робота присвячена науковому аналізу такого явища як необережне співзаподіяння шкоди суспільним відносинами, що охороняються законодавством України про кримінальну відповідальність. Досліджено історичний шлях витоку та генезис проблеми вчинення єдиного необережного злочину (за теперішньою термінологією – кримінального правопорушення) кількома суб'єктами. Проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід вирішення цього питання. Встановлено, що необережне співзаподіяння шкоди як поняття, що використовується у теорії кримінального права має всі необхідні передумови для розгляду його в якості самостійного положення теорії кримінального права. Досліджено питання дефініції необережного

співзаподіяння з огляду на наявність різноманітних наукових точок зору щодо виділення та розуміння тих чи інших ознак цього поняття. Обґрунтовано новий підхід до розгляду дискусійного питання його об'єктивних та суб'єктивних зв'язків між співзаподіювачами шкоди з необережності. Загалом, до ознак необережного співзаподіяння пропонується відносити: 1) множинність суб'єктів кримінального правопорушення; 2) наявність взаємодії дій (та/або бездіяльності) співзаподіювачів необережної шкоди, яка включає у себе: а) об'єднання зусиль у формі ситуативної спільності, технічного (механічного) взаємозв'язку, чи поєднання останніх б) єдність діяння, в) єдиний для всіх співзаподіювачів суспільно небезпечний наслідок, г) наявність причинного зв'язку між діями (бездіяльністю) співзаподіювачів та суспільно небезпечним наслідком, що настав; 3) суб'єктивний зв'язок між співзаподіювачами; 4) необережне співзаподіяння можливе лише при вчиненні необережного кримінального правопорушення. Під необережним співзаподіянням пропонується розуміти вчинення декількома суб'єктами кримінального правопорушення через взаємодію діянь, що з необережності спричинило єдиний суспільно небезпечний наслідок. Обґрунтовано існуючий у науці підхід щодо поділу випадків необережного співзаподіяння на дві типологічні групи: паралельне та послідовне. Запропоновано також виділяти окремі типологічні групи необережного співзаподіяння за критерієм характеристики суб'єктивної сторони та об'єктивної сторони вчиненого: 1) необережне співзаподіяння при відсутності якого б то не було суб'єктивного взаємозв'язку між суб'єктами з приводу заподіяної шкоди (яке має як мінімум два підвиди – це «автономне необережне співзаподіяння» та «усвідомлене необережне співзаподіяння»); 2) необережне співзаподіяння з наявністю певного роду двостороннього зв'язку між суб'єктами. Встановлено, що підставою кримінальної відповідальності співзаподіювачів суспільно небезпечного наслідку з необережності є вчинення ними суспільно небезпечного діяння, передбаченого нормою статті Особливої частини КК України, яке містить склад кримінального правопорушення. Доведено, що межі кримінальної відповідальності за необережне співзаподіяння мають розглядатися з точки зору особливостей суб'єктного складу, предметного складу вини та ступеня об'єктивного вкладу учасників діяння до суспільно небезпечного наслідку. Встановлено, що більшість помилок органів досудового розслідування та суддів зводиться до неправильного визначення об'єктивного «вкладу» та предметного змісту вини, які у свою чергу є визначальними параметрами підтвердження виникнення або існування об'єктивних і суб'єктивних зв'язків між співзаподіювачами шкоди з необережності. Аргументовано, що суб'єктом кримінальних правопорушень при необережному співзаподіянні є переважно спеціальний суб'єкт. Підтверджено, що при характеристиці осудності можна виділити два її види – «загальну» – здатність до адекватної поведінки у звичайних умовах, та «спеціальну» – здатність до адекватної поведінки в умовах нервово-психічних перевантажень. Аргументовано, що нормативна регламентація положень про необережне співзаподіяння є необхідним елементом вирішення проблеми притягнення до кримінальної відповідальності кількох суб'єктів за вчинення необережного кримінального правопорушення. Доведено, що при індивідуалізації покарання за необережне співзаподіяння, необхідно враховувати такі обставини: характер і ступінь фактичної участі у вчиненому діянні, а також значення цієї участі у настанні суспільно небезпечного наслідку. Сформульовані в дисертації теоретичні положення, пропозиції, висновки та рекомендації у подальшому можуть бути використані у теоретичних розробках проблеми необережного співзаподіяння, у нормотворчій діяльності, для удосконалення діяльності органів досудового розслідування та судів, у підготовці комплексних програм із запобігання необережних кримінальних правопорушень.

2. The work is devoted to the scientific analysis of such a phenomenon as negligence co-causality of damage by social relations protected by the legislation of Ukraine on criminal liability. The historical path of the leak and the genesis of the problem of committing a single careless crime (according to the current terminology - a criminal offense) by several subjects have been studied. The domestic and foreign experience of solving this issue is analyzed. It has been established that negligent co-inflicting harm as a concept used in the theory of criminal law has all the necessary prerequisites for considering it as an independent provision of the theory of criminal law. The question of the definition of negligence co-causality has been studied in view of the presence of various scientific points of view regarding the selection and understanding of certain signs of this concept. A new approach to the consideration of the debatable issue of its objective and subjective connections between co-causers of damage due

to carelessness is substantiated. In general, the signs of negligence co-causality are suggested to include: 1) multiplicity of subjects of the criminal offense; 2) the presence of interaction of actions (and/or inaction) of co-causers of negligent damage, which includes: a) joint efforts in the form of situational cooperation, technical (mechanical) interconnection, or a combination of the latter b) unity of action, c) a single socially dangerous consequence for all co-causers, d) existence of a causal connection between the actions (inaction) of co-causers and the resulting socially dangerous consequence; 3) subjective connection between co-instigators; 4) negligence co-causality is possible only when committing a negligent criminal offense. Negligence co-causality is proposed to be understood as the commission of a criminal offense by several subjects as a result of interaction of actions, which caused a single negligence socially dangerous consequence. The scientific approach to dividing cases of negligence co-causality into two typological groups: parallel and sequential is substantiated. It is also proposed to distinguish separate typological groups of negligence co-causality according to the criterion of characterizing the subjective side and the objective side of the committed: 1) negligence co-causality in the absence of any subjective relationship between the subjects regarding the damage caused (which has at least two subtypes are «autonomous negligence co-causality» and «conscious negligence co-causality»); 2) negligence co-causality with the presence of a certain kind of twoway communication between subjects. It was established that the basis of criminal liability of co-instigators of a socially dangerous consequence due to carelessness is their commission of a socially dangerous act, provided for by the norm of the article of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine, which contains the composition of a criminal offense. It is proven that the limits of criminal liability for negligence co-causality should be considered from the point of view of the features of the subject composition, the objective composition of guilt and the degree of objective contribution of the participants of the act to the socially dangerous consequence. It has been established that most of the errors of pre-trial investigation bodies and judges are reduced to the incorrect definition of the objective «contribution» and the objective content of guilt, which in turn are the determining parameters for confirming the occurrence or existence of objective and subjective connections between co-causers of harm with carelessness. It is argued that the subject of criminal offenses in case of negligence co-causality is mainly a special subject. It has been confirmed that two types of sanity can be distinguished – «general» - the ability to behave adequately in normal conditions, and «special» - the ability to behave adequately in conditions of neuropsychological overload. It is argued that the normative regulation of provisions on negligence co-causality is a necessary element of solving the problem of bringing several subjects to criminal responsibility for committing a negligent criminal offense. It has been proven that when individualizing the punishment for negligence co-causality, the following circumstances must be taken into account: the nature and degree of actual participation in the committed act, as well as the significance of this participation in the occurrence of socially dangerous consequences. The theoretical propositions, proposals, conclusions and recommendations formulated in the dissertation can be used in the future in the theoretical development of the problem of negligence co-causality, in rule-making activities, to improve the activities of pre-trial investigation bodies and courts, in the preparation of complex programs for the prevention of careless criminal offenses.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисов Вячеслав Іванович
2. Borysov Viacheslav Ivanovych

Кваліфікація: 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Музика Анатолій Ананійович
2. Muzyka Anatolii Ananiiovych

Кваліфікація: 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павликівський Віталій Іванович
2. Palykivskyi Vitalii Ivanovych

Кваліфікація: 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Не застосовується**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Новікова Катерина Андріївна
2. Novikova Kateryna Andriivna

Кваліфікація: 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пашенко Олександр Олександрович
2. Pashchenko Oleksandr Oleksandrovych

Кваліфікація: 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:**

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Голіна Володимир Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Голіна Володимир Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.